

УДК 351.815

**ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ І АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

**PUBLIC ADMINISTRATION AND STATE REGULATION OF
RAILWAY TRANSPORT OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF
MARTIAL LAW**

*докт. екон. наук О.Г. Дейнека, канд. екон. наук Ю.О. Крихтіна,
А.Ю. Ковальов*

Український державний університет залізничного транспорту

*D. Sc. (Econ.) O.G. Dejneka, PhD (Econ.) Yu.O. Krykhtina. A.Yu.Kovalov
Ukrainian State University of Railway Transport*

Постановка проблеми пошуку механізмів публічного управління і адміністрування та державного регулювання розвитку вітчизняного залізничного транспорту України з позиції об'єктивного аналізу воєнного положення в країні у зв'язку з агресією Росії є актуальною. Публікації вчених і фахівців щодо зазначеної тематики мають місце, проте особливості існуючих підходів цього процесу в умовах нинішньої ситуації абсолютно не висвітлені.

Державне регулювання транспортної системи, зокрема залізничного транспорту, має керуватись не лише запитами й потребами економіки та громадян, а і проблемами забезпечення обороноздатності країни та її окремих регіонів. Транспорт, його безпека і працездатність все сильніше попадає в залежність від людського фактора, від готовності його працівників адаптуватись не лише до нових технологій, а і до соціально-економічних обставин регіонів потенційної небезпеки. Воєнний стан потребує більш складних умов праці, відповідних елементів високої культури стосунків, посиленого психологічного навантаження.

Змістовними характеристиками публічного управління і адміністрування та державного регулювання залізничного транспорту є: його активний, цілеспрямований характер, тому що згідно ст. 3 Конституції України права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність, утвердження й забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави, має загальнодержавний характер, тобто охоплює усі сфери суспільних відносин; має виконавчо-розпорядчий, організуючий характер стосовно органів державної влади, відносин між членами суспільства. Останнє держава регулює шляхом організації,

упорядкування [1].

Таким чином, розбудова ринкових відносин вимагає кардинальних змін не тільки в організації державного регулювання та публічного управління і адміністрування усіма видами залізничного транспорту, але, перш за все, повністю залежить від цільових пріоритетів, що передбачає переорієнтацію державного регулювання розвитку транспорту на механізми системної модернізації: з одного боку, сучасного технічного оснащення й обслуговування, а з іншого, не менш важливого – глобального підвищення рівня культури взаємин в усіх ланках транспортної системи.

Вище викладене є класичною схемою публічного управління в умовах діючої Конституції. Разом з тим основні положення зазначеної статті основного закону України припиняють свою діяльність в умовах воєнного стану. Це обумовлює скорочення можливості державного регулювання поза людинознавчими функціями та врахування людського фактору.

Стан та ефективність роботи Укрзалізниці, як великої складової транспортної системи України, як відкритої системи, що постійно розвивається, є визначальним для нормального функціонування всієї економіки.

Регулювання процесу перевезень у внутрішньому та міжнародному сполученнях, а також регулювання виробничо-господарської діяльності у сфері організації й забезпечення цього процесу залізницями є визначальним для функціонування суспільного виробництва.

Аналіз функцій державного регулювання залізничного транспорту з похибкою на військовий стан в Україні дозволив зробити такі висновки:

- особлива увага має бути відведена комунікаційній функції державного регулювання, яка має забезпечити цілісність, проінформованість і відкритість (у державних випадках закритість) діяльності залізничної галузі, можливість більш оперативного технологічного взаємозбагачення та обміну перспективним передовим досвідом;
- особливої уваги набуває наукове обґрунтування специфіки залізничного транспорту як стратегічного об'єкта державного регулювання захисту як відомчих інтересів галузі і ЗСУ, так і інтересів споживача;
- глибоких наукових досліджень потребує сфера маловідомих, але особливо значущих в умовах воєнного стану особливостей взаємовідносин підприємств залізничного транспорту і держави.

Остання функція державного регулювання розвитку залізничного транспорту вимагає пошуку науково обґрунтованих механізмів подолання зовнішньої військової агресії, яка гальмує процес його функціонування.

Сутність процесу публічного управління і адміністрування можна характеризувати як удосконалення, недопущення (неефективності, недоцільності), усунення перешкод, впорядкування, унормування, влаштування, налагодження тощо. Для державного регулювання така

цілісність має досягатися в системі державної влади та управління усіма сферами суспільного життя та господарювання в системах різного масштабу у мирному і воєнному стані.

Загальновідомо, що процес публічного управління і адміністрування та державного регулювання розвитку транспортної системи здійснюється шляхом об'єднання, узгодження, організації, координації контролю за допомогою владно регулюючих заходів (в умовах агресії – військово-адміністративних дій), колективних зусиль для досягнення конкретних цілей.

[1] Основний Закон України «Конституція України» від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – ст. 4.

УДК 331.108

**ОСОБЛИВОСТІ ЦІЛЕПОКЛАДАННЯ ПРИ ФОРМУВАННІ
СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ
ІНФРАСТРУКТУРИ**

**PECULIARITIES OF GOAL TARGETING IN THE FORMATION OF
THE STRATEGY OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF TRANSPORT
INFRASTRUCTURE**

докт. екон. наук О.І. Дмитрієва

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

D. Sc. (Econ.) O.I. Dmytriieva

Kharkiv National Automobile and Highway University

Особлива значимість в системі стратегічного державного управління інноваційним розвитком транспортної інфраструктури належить етапу визначення стратегічних цільових пріоритетів. Це пов'язано з наявністю різноманітних поглядів щодо стратегічних цілей інноваційного розвитку транспортної інфраструктури, серед яких слід виділяти найбільш пріоритетні сфери та напрямки.

Цілепокладання традиційно розглядається у двох іпостасях: як комплекс дій та як процес [1]. Як процес цілепокладання являє собою послідовність наступних етапів аналізу та прийняття рішень, завершенням яких є ціль.

Таким чином, під стратегічним цілепокладанням розуміємо багатосторонній процес визначення, формалізації та узгодження цілей за їх якісними характеристиками, а також моделювання та вибір кількісних